

La Veu de Tortosa

Setmanari Regionalista

VERGONYA ETERNA A AQUELLS QUE DESPRECIANT SON IDIOMA ALABAN LO DELS ALTRES.—Dante.

Document important

Carta del President de la Lliga Regionalista

El nostre estimat amic, el diputat a Corts per Barcelona don Albert Rusiñol, ab motiu d' haver sigut cridat a ocupar l'important càrrech de President de la Lliga Regionalista, ha dirigit als socis de la mateixa una hermosa carta, interessant document que fem el major gust en portar a las nostras planas.

Diu aixís, la carta del nostre distingit amic, eloqüentíssima expressió del moviment regionalista actual, y valenta crida a la prosecució dels nostres ideals:

Molt senyor meu y ben volgut consoci:

Cridat pels meus companys de la Junta directiva a la presidencia d' aquesta societat regionalista, quina existencia activa y quinas fecondas campanyas tant han fet avansar els ideals autonomistas catalans, mon primer acte com a President té de ser una salutació efectuosíssima als meus estimats consocis, a quinas virtuts cívicas se deu en primer lloch la forsa y el prestigi de d' aquesta associació.

No tinch de fervor en aquets moments declaracions de la nostra doctrina, incesarias pera vosaltres, congregats precisament pera la realisació del programa, prou concret y clar, d' aquesta Lliga. Mon il·lustre y may prou plorat predecessor en aquesta presidencia, l' eminent doctor Robert, l' exemple m' doná de fermesa y prudencia en la propaganda de las idees nostras; per la meua part, inspirantme en ell, tractaré ab vosstre concurs precíus de prosseguir sa mateixa tradició política, ferma en el sosteniment del ideal, expansiva sempre en sa propaganda.

Els moments actuals fan mes necesaria que may la lluita per aquell. El terrible desastre colonial posá al descobert la inmensa corrupció que te minada la organizació del Estat; la incapacidad absoluta dels nostres governants; la immoralitat de la nostra Administració. Fou la bancarrota d' un règim que durant vint y cinch anys estancá el poder en uns homes esterilissans las iniciativas y las forsas de quants se resistian a subjectarse a sa disciplina y enganyant miserablement al país, que no el hi havia regatejat cap mena de recursos, ab or-

ganisacions artificiosas d' Hisenda y d' administració, d' exercit y de marina.

El desengany inmens que l' gran desastre produí matá la fé en quants havia cregut en aquells homes y en aquells partits. Per una conseqüencia lògica, fortificá las esperansas dels que, estudiant temps feya els mals de la patria, venian somiant en la transformació complerta d' aquet país tornant la vitalitat a las parts que l' componen, paralisadas per l' excés d' uniformitat, y per un absorbent centralisme. Las classes que havian permanescut durant molt temps allunyadas de la política, o interveninthi timidament, ab aspiracions petites de defensa immediata d' interessos amassats; els elements mes importants de la vida de Catalunya que durant tant temps havian deixat fer als manglejadors de la política, presenciand l' indigni escarni del sufragi y consentint els escándols d' una política sense direcció y sense patriotisme, compregueren llavors la responsabilitat en que havian incorregut, y obriren els ulls a la propaganda d' aquells.

Els desenganyats vejeren allavors ahont havia portat als catalans l' abandono de l' acció política. Compregueren que l' desdeny del gran problema polítich, la transacció ab el centralisme, havia entregat el poder als vividors de la política, y que, ls mals governs conseqüencia forrosa del exercici per aquestos dels debers polítichs dels ciutadans honrats y patriotas, havian dut la pèrdua de las colonias, la pau vergonyosa, l' alsa dels cambis, el déficit l' Hisenda, la corrupció de la Administració, l' abandono de las obras públicas, l' endarreriment en tot, causas de pobresa y d' interioritat forrosa en la lluita económica.

Y adquirida la consciencia d' aixó, el poble catalá, y en aquet punt a son cap las classes industrials y mercantils, ha volgut entrar resoltament en el terreno de la política pera fer sentir tota la influencia a que té dret, dintre d' Espanya. Y al posarshi ha comprés que abans que tot tenia que afirmar la seva personalitat; que abans que tot tenia d' anar a enfortir a Catalunya: que era l' sistema lo que s' havia de canviar, tornant a cada regió sa vida, ofegada pel centralisme, com medi únic de constituhir un tot ben fort ab la robustés de las regions.

Y la consciencia d' aquet dever de fer ben gran, ben forta, ben culta, ben rica a Catalunya pera salvarse a si mateixa, y salvar a les demás regions del sistema centralista que las ofega; y l' convenciment de la necessitat de preocuparse seriament de la vida política, en sa accepció més elevada para impedir futurs possibles cacaclismes ha unit en un mateix generós y potent moviment als vidents d' abans del desastre y als desenganyats per causa d' ell. Uns y altres ens juntarem pera constituir aquesta «Lliga Regionalista».

Aixó ns senyala ben rectament el camí que hem de seguir. Tot just l' hem comensat, però tots hem de prosseguirlo ab energia y perseverancia. Precisament las causas que feren abandonar son retraiment a tants indiferents d' ahir, més que subsistir, s' han agravat, imposant cada vegada més un dever, que es casi ja de necessaria defensa, d' una intervenció activa y constant de tots els ciutadans honrats en la vida política. La complicació económica y social que l' progués de Catalunya ha portat a la vida del poble catalá fa incompatible aquesta ab l' atrassada administració ab la mesquina política, ab l' endarreriment y ignorancia de tot quant depèn del Estat, que l' centralisme actual li proporciona; es precís corri a un cambi de sistema si no volém voure anulats en poquíssim temps tots els nostres avensos.

Per aixó necessita Catalunya l' concurs de tots. Y com a son esforç no deixan d' ajuntar el seu, com demanem, las demás regions d' Espanya, y al estol de representant l' legítim de Catalunya's puguiu afegir els pochs o molts, que coincidint o simpatisant ab ells, hi envien las regions, la transformació de nostra vida pública envillida pels vicis y l' opressió del centralisme entrarà per la bona via, en la que deu trobar Catalunya realisació de sos ideals que encarnan la política nova que mantenim per bé nostre y per bé d' Espanya.

Falta pera aixó sols que ho vulguin els catalans que estimin a sa terra. Y perque els socis de la «Lliga Regionalista» l' estiman, y las passadas lluitas han demostrat quant valen com a ciutadans, te la seguretat de comptar sempre y de tot cor ab el seu president, Albert Rusiñol.

Caciquismes

Hi han dues menes de caciquisme. El caciquisme individual, l' adquirit ab forses propies a copia d' audacia no desprovehida de cert talent pera fer cara a totes les contingencies y el caciquisme colectiu, que no radica en un sol home ja siga perque no n' ha surtit cap de preu pesquis, ni forçes, ni influencia personal pera erigirse en màxim de la colla o perque qui podria ferho preferix restar a la ombra fent moure els demes com els fantotxes.

Al primer fins a cert punt es facil combatrel y anularlo per medi d' una acció comuna o opossantli un altra individualitat ab més talent y més merit que ell, perque la seva forsa está a la vista y sa acció comuna o opossantli un altra individualitat ah més talent y més merits que ell, perque la seva forsa está a la visfa y sa acció es sempre a cara descoberta y en vegentse les cares es més factible concertar l' acció. El segon s' ha de combatre d' altra manera perque es més impalpable, més complexe. Al primer si l' ataquem y teniu la sort d' euertarlo, fins vos ajudarà a atuhirlo l' enveja dels que no han pogut igualarlo; al segon si l' ferrin no li trencareu cap costella, pero serán molts que cridarán per lo mateix que es colectiu, que son molts que l' exerceixen y que se n' gaudixen, fins elements y personalitats que res hi tenen que veure vos farán indirectament o inconcientment sa defensa sols perque tenen amistat o coneomitancia ab alguna de les cent cames d' aquell pop, cames que si no li serveixen per caminar, serveixen pera entrebancar als altres.

En quan els efectes del caciquisme, son generalment mes perniciosos els del segon que 'ls del primer. El primer suposa el talent pera sostenirse y aquest suposa a son torn la necessitat de fer quelcom de profit pera mantenir el prestigi. Ademés la individualitat assegura 'l predomini d' un criteri únich que pot tenir altes y baixes y generalment será dominat per l' egoisme personal que han sigut profitosos y fins altament beneficiosos pera determinades comarques. En cambi 'l caciquisme colectiu no ha fet may res de bó ni ha beneficiat may més que a 'n ell mateix; el continuu tracateix d' enveges en que 's debat, no s' apayvaga sino per mutues concessions y tolerancies que han de traduhirse en perjudici del comú. Tota iniciativa noble, tota corrent de bon sentit que puga iniciarse, queda ofegada y aniquilada dins del ambient de passions petites, de miseries humanes en que aquesta mena de caciquisme viu.

La acció directa d' aquest caciquisme no la veurén lloch pero la trobareu en tot arreu, combatent, esterilitant ó entrabançant tot. May se personalisa; rarament treu la cara mantenintse generalment a so pluig á darrera 'ls vidres, de la escaparata d' un partit de nom ben retumbant, ben lliberal (aixó sí), convenientment embolicat ab un mantó ben patriotich, com més patriotich millor, cuidadosament arreçerat entre les cames d' un pelitich dels grossos al qui du á coll de frare en les grans solemnitats. Aixís guardades les espatlles, el caciquisme fa la seva obra esterilitadora que consisteix en procurar que no suri res; vinga d' hont vinga que no duga el V.º B.º de la colla.

Combatre aqueix estat de coses es una de las missions del catalanisme y aquesta perspectiva es lo que ha fet obrir els ulls á la gent de bona fé. Dintre de la política centralista es impossible la exterminació del caciquisme per lo menos en les localitats de poch vehinat. El caciquisme viu y se sosté entre les malles que agarrotan al Municipi ab l' estat. Destruhiu aquestes malles, trenqueu aquests lligams que privan el respir á las energías regionals, logreu l' expansió particularis-

ta pera que puga revivre l' esperit gremial, expontaneament, segons ses necessitats y fora dels motllos que l' Estat fabrica y hont y deixa sempre un forat pera tenirhi una ma ficada, anulau l' acció directa que 's reservan sempre la política y 'ls polítichs sobre tots els organismes fins als més insignificants y... morta la cuca mort el verí, el caciquisme morirá per si sol, els cacichs y caciquets sense l' amparo incondicional que 'ls hi donan els manifassors de la política central, quedarán anulats.

Aixó es lo que veuen y presenten tots élls y d' aquest convenciment naix l' odi contra tot lo que tira á catalanisme. La mort crida á la mort, y 'l catalanisme es la vida.

(De Sanch Nova).

Sardenya

Germans estimats de Catalunya! Fa ja mes de tres mesos que 'l periódich *La Veu de Catalunya*, per medi de una lletra del amic meu «Ramón Clavellet», vos ha dat á conèixer, en part, las condicions socials ó intelectuals de la petita ciutat catalana de l' Alguer.

Permitin ara que jo, altre entusiasta de tot lo que se refereix á Catalunya, vos dongui notícies un poch més detalladas sobre la vida dels meus campaisans y vos parli de l' indole y del caracter d' élls.

En los periódichs que fins avuy nos son pervinguts, gracias á la gentilesa dels caríssims y distinguits amichs Rossendo Serra y Pagés, Dr. Martí y Juliá, Pere Pagés, Jon Olival Joan Oller y M. Alcover, he pogut conèixer lo meravellós progrés que Catalunya está fent en la via de la civilitat; tant que (al contrari de las altrás regions d' Espanya, que dormen en una vergonyosa indolencia, miseria y ignorancia) ella pot beníssim parangonarse á las nacions més progredidas d' Europa.

Aixó mostra, apunt, que los catalans d' avuy no han degenerat pera res dels llurs pares, ma ne siguin la tradicional activitat y en mantenen alt lo nom y la gloria, progredint sempre mes en totas las explicacions de la vida.

Quant, al contrari, han degenerat los catalans de Sardenya!... No mes se observa en élls l' activitat d' aqueixa gran nació, no l' indole, no l' caracter; sol la llengua y, en part, las costums.

Las actuals condicions de la nostra ciutat, del resto, son una gran prova del meu assert. Ella, primer de tot, falta de aygua potable, es iluminada malament á petroli, no te tipografia, no un «Centre de instrucció», si fem

excepció del nostre; una bona «banda musical», no institucions de crèdits. Lo teatro resta, quasi sempre, tancant, no obstant la població entera sia amantíssima de las representacions teatrals; y lo port es poch frequentat, essent aprodable sol á naus petites.

Estudiem ara los habitants.

Les algeresos, com tots los atres Sardos, del quals han subit grandíssima influencia aixi en la llengua com en los usos, las costums, l' indole y l' caracter, son, en general, ni alquant indolents de ben poca iniciativa, y, per falta de cultura intelectual, massa atacats encara á las antigas tradicions, lo que, en especial manera, lis impedeix de s' avansar en la via del progrés de la civilitat. Lo sentiment religiós en los uns es degenerat en bigotisme, en los altres bastantment disminuít; no faltan, pero, los que no creuen pera res, ni los que ostentan una religiositat que no senteixen.

Lo marinor es lo que mes flastoma quant es en terra y lo que mes creu quant, en alta mar, se troba en perill. No es aixi l' home de campanya, lo qual, en general, creu ama convicció; ma ell es cert lo mes rude y l' mes incult; en ell, mes qu' en los altres, predomina la superstició y l' ignorancia. Es també lo més refractari á la civilitat, y, per aixó, enemich acérrim de qualsevol inovació y, en especial modo, de los nous métodos més racionals adoptats de la moderna agricultura. Tant es ver, qu' encara conserva, no sol lo «carro de bous» y l' «arado» dels antichs romans; ma també moltíssimas maneres de «cultivació totalment primitivas».

Los algueresos son també fumadors y beudors terribles, del minyó de sis anys al vell de vuytanta. Quants pares espenen en tabaco y en ví aquella moneda que tengarian de adoprar á esfamar, vestir y educar los propis fills! Per aixó los carres son populats criaturas que currin, jagan, cantan, tiquirrian; tots descalsos, estratxats, ama 'ls cabells llonchs y atxufiats, bruts y ab una fatxa hont se lligi la fam que 'ls tormenta!...

Las donas, generalment morenas, ab dos ulls negres y vius que las fant simpáticas, son, á honor del ver, alquant ambiciosetas; vanitosas y un roch «baturellas», lo que se deu á la poca cultura intelectual; pero pudicas, honestíssimas, bonas fillas y óptimas mares.

Joan Pals.

L' Alguer Juny 1902.

(Col-laboració de la *Veu de Tortosa*)

L' engrillonada

La Verge mestressa d' amplies terras jau esclava. La foscó la enrona, la fam ha deslluít sa cara, en lloch del ceptre que empunyava porta esposas, un trist piló ha substituít son rich trono; son palau es la presó.

Los dias passen tristos y me-

lángichs; anyora veure la llum, malaeix los barrots de la reixa que la tancan; mentrestant va cantant, al trinch de sas cadenas. «Fillas las meas fillas per que 'm dexareu. Tant que 'm costareu, ab plors y sanch vos allatí; doní á la una rich jardí de tarongers, esquins del paradís y al altre un bressol de palmeras qu' es gronjolan al alé de la matinada. Jo vos ensenyí á enrahonar tot bresolantvos y betonejantvos. Veniu á mi jo defalleixo...» y cau enllanguida en las humidás llosas de la pressó.

Prou feynas alena... somnia... son somni es de grandesas. Veu passar la figura d' un gran comte que ab sa espasa ensagnada foragita la morisma ensemps que li fa presentalla entre fum y nuvols de grandiosos temples joyas prehuadas bastits per sa fe y radera d' aquell comte ne venen altres y més altres, reys y tots la saludan y posant ses tresors sota sas plantas y li portan penyoras, aromes, ayres, encens y l' mateix ceptre de la escayenta Grecia y la Cerdanya.

Y paus y guerres, armes y senyeres, dames y legisladors, sabis y brovayres, tots la festejan y li basteysan lo mes rich sihent. Y passa un rey y pinta en son escut encare verge las quatre barras de sanch, Calieu... somriu y 's desperta... y en lloch de les quatre barras veu las barras de la presó. Quin trist despertar lo del esclau despres tal somni...

Llimem, companys, llimem.

Joseph Puig

Viatjes ministerials

En ménys de dos mesos, quatre ministres de l' Estat espanyol han visitat la nóstra terra. Amparats pel estat de siti y la suspensió de garanties, han aprofitat qualsevol motiu, la construcció d' un hospital, l' inauguració d' una escola, el començament d' un port, l' entéro d' un gran poeta, per aguan-yarse les simpaties de la opinió pública. Y 'ns han dit lo de sempre: que som molt laboriosos, molt intelijentes y molt cultos, y que s' entornaven encantats d' aquest país de son cel blau, de la fronsitat dels camps y fins de les dones guapes.

Cóm se véu, tots aquets representants del govérn central han vingut á descubrirnos. Y un cóp arribats á Madrid, haurán pensat que un poble cóm el nóstre que, malgrat les disbauxes y les insensateses dels governants, es relativament ric, per que ha sapigut

estalviar y trevallar, no té dret a queixarse y pòt aguantar ben be un impost nou ó un augment de les actuals contribucions. Ja tremolém per a quan vinga la confecció del nous pressupòs tos.

Son axís els ministres espanyols. No 'n tenen prou ab la borratxada de mils duros que els hi enviém cada dia, y cóm ben sovint han de pensar ab un nòn emprèstit, es del cas que procurin esbrinar d' aont pòden sortir els recursos. Y tu, sofèrt pagès, ves afanyante y trevalla la terra y arreplega cuydadosament el fruyt de les teves suors, per a entregarlo senceret y un bon xic més al recaudador a la fi de cada trimestre. Y tu, espavilat industrial, véjes d' enginyarte per a anar pagant les terces de contribució que't cauran a sobre. Y tu, infelís obrer, escarràssat y viu en la misèria, que l' impost de consums se 't endurà la setmanada y no tindrás pa per a donar als teus fills....

Y que no hi pensin ni uns ni altres en la pròpia redempció, en la dignificació del pòble, en buscarli mèdis per a que ell metex se governi y atengui cóm es degut les ceves necessitats. Al qui en axó pénsi se 'l motejara de separatista y de traydor, se li tpararà la boca quan convingi ó se 'l enviarà una temporada a l' ombra perque 'l sol no 'l recremi y 'l foc de la vergonya no li surti a la cara.

Mentrestant els ministres de l' Estat espanyol cobrarán puntualment la mesada y quan els dexi un moment tranquils la féyna que 'ls aclapara, organisarán una altre excursioneta a Catalunya. Y tant es que 'ls rebín be cóm que'l pòble 'ls ensenyi les dents, que ells ja s' accontenten ab els afalacs dels cacics. ab els blincamens d' esquéra dels que viuen del pressupost, ab els aplaudiments de la gent comprada per un tant cada mes.

Próu ho saben ells que 'l pòble no 'ls estima ni 'ls pòt estimar, que la gent honrada, la que trevalla y paga, se 'ls mira ab fàstic, que tothom qui pensí 'ls ha de regonèixer cón als únics causants y responsables de les desgracies d' Espanya. Mes qué hi fa si aquest metex pòble, aquesta mateixa massa honrada y digna els proporciona en moments d' apuro els elements que necessiten pera quó la impunitat siga complèrta?

(De Lo Camp de Tarragona).

Monument del Dr. Robert

La Comissió executiva al Alcalde

Els senyors don Albert Rusiñol, Vidal y Ribas y marquès d' Alfarrás, president, tresorer y secretari, respectivament de la Comissió executiva del monument al doctor Robert, han fet entrega al Alcalde senyor Amat, de la sigüent exposició:

Excm. Senyor:

La part que expontàniament va pendre aquesta Corporació en el dol de Barcelona per la mort del eminent

patrici doctor Robert, ens assegura que al dirgirnos hi trobarém franca y resolta cooperació pera la nostra patriòtica empresa.

Catalunya entera ha respost a la nostra crida mostrant una vegada més que sab honrar la memoria dels homes que per ella treballan y per ella moren. La suscripció realisada ab éxit tan desacostumat en la nostra terra, ha estat un nou eloqüent plebiscit, vn tribut ofert a la memoria del patriota y del sabi, pels seus conciudadans. No duptem pas que l' Ajuntament, representació de la ciutat, voldrà donarnos el seu concurs en aqueixa obra.

Creu aquesta Comissió que no hi ha cap lloch tan indicat, pera empassar el monument al doctor Robert, com la plassa de la Universitat. Allá devant de la Granvia que porta 'l nom de las Corts Catalanas per ell enaltidas y defensadas en el Parlament espanyol, devant de la Universitat que tant honra en vida de la qual fou mestre insubstituible, ha d' aixecarse la seva estàtua, exemple vivent pera las joves generacions que han de refer la patria, lissó perenne de com s' agermanan son amor y l' amor a la ciència.

Molt grat ens seria que entenentho aixís aquesta popular Corporació acordès lo procedent pera que pugui aquesta Comissió executiva aixecar en l' esmentada plassa 'l monument al que fou eminent diputat per Barcelona. — El president, *Albert Rusiñol*. — El secretari, *Marquès d' Alfarrás*.

Excm. senyor Alcalde, president del Ajuntament de Barcelona.

Col laboració de «La Veu de Tortosa»

¡Bon cop de fals!

A 'n aquets llums xerraires que pregonan democràcia, progrés y llibertat, y cridan tot seguit: mori aixó ó lo altre
¡Bon cop de fals!

A 'n aquets grans polítichs que prometen fer ponts, carreteras y canals mentres son aquí, y després s' adormen
¡Bon cop de fals!

Y a tot aquell que bada y creu encara que 'ls catalanistas sols som quatre gats; ab aquets, pobrissons de cós y d' ànima
¡Bon munt d' aulfals!

A. Preta.

Barcelona 9-7-902.

Secció Religiosa

SANTS DE LA SETMANA

Diumenge 13. S. Anacleto Dilluns 14 S. Bonaventura Dimars 15 S. En-

rich Dimecres 16, N.º S.ª del Carme Dijous 17. S. Alex Divendres S. Frederich Dissapte S. Vicens de Paul.

NOTICIES

A les sis d' aquesta tarde, en lo Centre excursionista tortosí se celebrará una sessió preparatoria al objecte de fixar los detalls pera la projectada excursió al antic Cartell de Carles y montanyes del Tosca.

Los socis que no pogan assistirhi y vullgan pendrer part en la excursió, deurán deixar nota a la Conserjería, ahont se 'ls hi posarán de manifest les condicions que més los hi pogan convidrer.

Segons noticies, la excursió al Cartell de Carles se verificará 'l dijous que bè.

Los vehins del carrer de Moncada celebraren la diada de S. Cristofol ab una Missa que se celebrá a la iglesia del Convent de la Purissima.

Per la nit se rezá 'l Sant Rosari en la Capelleta del Sant y acabat que fou, la banda de música *Lira Derto sense* tocá una serenata.

Segons hem llegit, se tracta de fundar a nostra ciutat una Sala d' Armes.

Ha sigut elevada a plenari la causa que seguia 'l jutjat militar de Tortosa contra 'ls vehins de Pauls, que no fa gayres mesos, atropellaren al cabo y a dos individuos de la Guardia civil.

L' Enginyer Jefe d' obres públiques de la provincia, ha visitat aquesta setmana la farola de Buda. al objecte d' inspeccionar les reparacions que s' están fent.

Lo dia 15 del mes que som acaba 'l plasso pera retirar les cédulas, sense apremis.

Lo Reverent Dr. Mossen Manel Sol fundador deis Col·legis de Vocacions eclesiàstiques ha regalat sexanta volums, d' obres escullides, a la naixent Biblioteca municipal.

Destinats al mateiy fi, l' Advocat D. Francesch Roig ha donat trenta tomos de llibres no menos importants.

Felicitém a dits Senyors per la válua del seu concurs en pró d' aquesta obra de llegítima cultura.

Pera les pròximes festes de Nostra Sra. de la Cinta, la *Juventud Católica* ha acordat celebrar una vetllada literaria, y una tómbola, quin producte repartirá entre 'ls pobres de la ciutat.

Després d' un larch temps de calma, s' ha iniciat aquestos dies un regular moviment en la exportació del oli.

Lo diumenge va arribar a Tortosa una comissió del Regiment d' Enginyers del cos de ferro-carrils al mandó del tinent Sr. Torres.

Dita comissió se 'n aná 'l dilluns a Cardó, ahont se farán experiments, per mitj del telégrafo óptich y heliografich.

Firmat per l' Alcalde Sr. Bau, hem rebut un ofici nombrat vocal de la comissió de festes al Director de LA VEU DE TORTOSA.

Queda acceptat y agrahit.

Lo Diputat a Corts per Tarragona D. Joseph Suelves y de Tamarit, ha sollicitat la rehabilitació a son favor del titol de Marqués de Tamarit.

Lo dimars va esser conduhit al fossar, lo pobre jornalier que morí 'l dia abans a consecuencia de les ferides rebudes, lo dissapte de la penúltima setmana, en la solside d' un marge d, una heretat aprop de Mitán Camí. — R. I. P.

La Audiencia provincial ha revocat lo processament de D. Teodoro Gonzalez, D. Guillém Sacanella, D. Ramon Rico, D. Joan Piñol, D. Saivador Villó, D. Joan Princep, D. Jascinto Dols, D. Tomás Ortega y D. Ramón Barberá.

Aquest acte de Justicia ha sigut ben aplaudit per la jent imparcial de la ciutat. La cosa era molt clara, puig may los assassinats se podia convertir en assessins.

¡Es tan luctuosa y memorabte la fatídica nit del 16 d' Abril de 1899.

Lo divendres a la matinada passen en tren especial, cap a Castelló, los 400 coristes que componen la confederació del Coro de 'n Clavé.

S' ha aixecat lo processament als Regidors del darrer Ajuntament conservador Srs. Rico, Bladé, Ribás y Morera, sospesos del carrech pera poder donar entrada als fusionistes.

Los efectes de la roda centralista son maravellosos.

Tortosa. Imp. FOGUET, P. Hospital,

